

Ζωή Κωνσταντοπούλου

«ΑΝ ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΜΙΛΗΣΟΥΜΕ ΓΙΑ ΕΚΠΟΡΝΕΥΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΙΛΗΣΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΠΛΟΚΗ»

Η ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ ΜΙΛΑΕΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΕΞΙΣΜΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΛΕΕΙ
ΟΤΙ ΟΙ «ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ ΜΑΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΝΕ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥΣ»

Μιλάει στη Μορινίκη Αλεβιζοπούλου και στον Αυγουστίνο Ζενάκο

Φωτογραφία: Στεφάνια Μιζόρα

Στο γνωστό επεισόδιο στην ΕΡΤ, κατηγορηθήκατε ότι οι εκκλήσεις σας για βοήθεια ήταν «σόου», ότι εσείς προκαλέσατε το επεισόδιο και ότι τελικά δεν φάγατε και τόσο ξύλο από την αστυνομία. Τι απαντάτε;

Η μορφή ότι δεν ήταν αρκετή αυτή η βία, νομίζω ότι δεν χρήζει απάντησης. Είναι δηλωτική της αντίληψης εκείνων που προφασίζονται ότι είναι κατά της βίας και της ανομίας, στην πραγματικότητα, όμως, θέλουν να δρουν ανεξέλεγκτοι, να μεταχειρίζονται και βία και ανομία και μάλιστα να εργαλειοποιούν την ίδια την ελληνική αστυνομία, που έχει δώσει όρκο να διαφυλάσσει το Σύνταγμα, ακριβώς για να προωθούν τέτοιου είδους σχέδια βίας και ανομίας. Το μείζον, όμως, είναι ότι στο χώρο της ΕΡΤ η αξιωματική αντιπολίτευση δι' εμού ζητούσε από τις 4 το απόγευμα εισαγγελία. Και εισαγγελίας δεν εμφανίστηκε ποτέ, μολονότι καταγγέλλονταν παραβιάσεις της νομιμότητας. Το μείζον είναι ότι πήγαμε στην εισαγγελία του Αρείου Πάγου πέντε βουλευτές και μας δήλωσε ότι παρά τις δημόσιες εκκλήσεις μας από ραδιοφώνου, τηλεοράσεων και διαδικτύου, δεν είχε ιδέα για το τι συνέβη στην ΕΡΤ και γι' αυτό δεν επιλήφθηκε. Το μείζον είναι ότι η αστυνομία όλο αυτό το διάστημα πορεύεται την νύχσαν, δεν έχει εκδώσει ούτε μία ανακοίνωση που να εξηγεί σε ποιο πλαίσιο και με ποια εντολή μετέβησαν

διμοιρίες στο Ραδιομέγαρο και με ποια εντολή και σε ποιο πλαίσιο έβαλαν μέσα ιδιώτες εμφανιζόμενους ως τεχνικούς. Σας υπογραμμίζω ότι αυτό συνομολογήθηκε από τους αστυνομικούς, μου δήλωσαν δηλαδή ότι όντως εισήλθαν ιδιώτες φερόμενοι ως τεχνικοί.

Τόσο εσείς όσο και η Ραχήλ Μακρή από την επόμενη μέρα γίνεται αντικείμενο οξείας κριτικής από την πλειονότητα των ΜΜΕ που υποστηρίζουν την κυβερνητική πολιτική. Χαρακτηριστικό είναι ένα κείμενο των *Νέων*, το οποίο επικαλούνταν τις μαρτυρίες των ανδρών των ΜΑΤ και τι τράβηξαν από τη Ζωή Κωνσταντοπούλου, και φυσικά η γελοιογραφία του Δημήτρη Χαντζόπουλου, στην ίδια γραμμή, ότι όλο αυτό ήταν ένα «σόου». Όχι όμως ένα οποιοδήποτε σόου, σας σκιτσογράφησε να χορεύετε πάνω σε πόσπλο ως στρηπτιζούδες. Τι αντίδραση σας προκαλεί αυτή η κάλυψη, Το να είσαι φερέφωνο της διαπλοκής αμείβεται. Το να είσαι δημοσιογράφος της δεοντολογίας κοστίζει. Ο καθένας κάνει τις επιλογές του και κρίνεται γι' αυτές. Δημοσιογραφικά και κατά το καθήκον αληθείας, διερεύνησης και ενημέρωσης που έχει ο δημοσιογράφος, όσα πράγματα συνέβησαν στην ΕΡΤ και επισήμως καταγγέλλθηκαν ήταν αυτά που θα έπρεπε να απασχολήσουν. Το ότι αυτά επιχειρήθηκε να συσκοτισθούν και να επενδυθούν με όλο αυτό το περιτύλιγμα των, κατά τη γνώμη μου, εντελώς κακόγουστων και αποπροσανατολιστικών γελοιογραφιών, οι οποίες προορίζονται τελικά για να διασκεδάσουν τον βασιλιά και όχι τον λαό, είναι επίσης ενδεικτικό του τι επιτελούν οι συγκεκριμένοι αρθρογράφοι και γελοιογράφοι, που πάντως δεν είναι δημοσιογράφοι.

Το γεγονός ότι σε μια βουλευτική που λέει ότι «έχουμε δημοκρατική εκτροπή» και «κοντέψτε να με τσακίσετε με την πόρτα σας», η απάντηση είναι «είσαι πόρνη», πιστεύετε ότι

Η αξιωματική αντιπολίτευση δι' εμού ζητούσε εισαγγελέα. Και εισαγγελέας δεν εμφανίσθηκε ποτέ, μολονότι καταγγέλλονταν παραβιάσεις της νομιμότητας.

διομορφώνει τον δικό σας πολιτικό λόγο, Σας αναγκάζει δηλαδή με τη σειρά σας να μιλάτε με έναν τρόπο τον οποίο δεν θα θέλατε,

Καθόλου. Πιθανόν αυτή να είναι η στόχευση. Να φμωθεί, δηλαδή, όποιος και όποια καθίσταται αντικείμενο αυτής της επίθεσης. Προσωπικά, όμως, δεν με κάμπτουν τέτοιου είδους επιθέσεις, αντίθετα με δυναμώνουν. Και για να μιλήσουμε επί της ουσίας, αν θέλουμε πράγματι να μιλήσουμε για εκπόρνευση πολιτικών προσώπων, πρέπει να μιλήσουμε για το πολιτικό σύστημα το οποίο ενεργεί υπό καθεστώς χρηματισμού, πρέπει να μιλήσουμε για όλες εκείνες τις σχέσεις διαφθοράς και διαπλοκής, σύγκρουσης συμφερόντων και για έναν μακρύ κατάλογο προσώπων που επιμένουν να ασκούν εξουσία από διάφορες θέσεις μολονότι έχουν πάρα πολλούς σκελετούς στην ντουλάπα τους.

Στην προανακριτική για τη Λίστα Λαγκάρντ, πάλι, υπήρξε μια οίσθηση ότι εδώ είναι μια αντρική λέσχη και μπορεί το στερεότυπο σε αυτή την περίπτωση να μην ήταν η στρεπτιζού, ήταν όμως το «κοριτσάκι», το «δεν σας παίρνουμε στο σοβαρό γιατί είστε μικρή και γυναίκα». Θυμόμαστε όλοι το διάλογο Μαρκογιαννάκη και Βενιζέλου, όπου οι δύο πεπειραμένοι και βореϊς άντρες κάνουν πλάκα με το κοριτσάκι, το οποίο τους έλεγε σαχλαμαρίες. Πώς αντιστέκεται κανείς σ' αυτό; Τι κάνει όταν η προσπάθεια είναι να απονομιμοποιηθεί επί τη βάση της κατορκήν νομιμοποίησής του να μιλάει και όχι του τι λέει;

Δεν υπάρχει μαγική λύση στο πώς αντιμετωπίζεις μια εμποδωμένη και βαθιά ριζωμένη νοοτροπία, η οποία μάλιστα διεκδικεί ισχύ καθεστώτος και, εν πολλοίς, από κάποιους της έχει αναγνωριστεί αυτή η ισχύς. Η επιμονή, το αντιπαράδειγμα, το να συνεχίσεις να κάνεις τη δουλειά σου, να συνεχίσεις να υπάρχεις, να συνεχίσεις να ενεργείς σύμφωνα με τη συνείδησή σου, όπως σου υπαγορεύει το καθήκον σου, αυτή είναι η απάντηση. Δεν αναγνωρίζω σε εκείνους οι οποίοι «δεν δικαιούνται διά να ομιλούν», ακριβώς επειδή έχουν πολύ λερωμένη τη φωλιά τους, το δικαίωμα να απαγορεύουν, όχι σ' εμένα μόνο αλλά και σε οποιονδήποτε άλλο, να διατυπώνει απόψεις, να τους αμφισβητεί και να ασκεί το έργο του. Και νομίζω ότι το μήνυμα, αργά ή γρήγορα, το παίρνουν και εκείνοι οι οποίοι συνεχίζουν επιδεικτικά να κωφεύουν και να αγνοούν. Θέλω, όμως, να υπογραμμίσω και κάτι που διαλάβατε στην ερώτησή σας. Δεν είναι μόνο το ζήτημα του φύλου, το εάν είσαι γυναίκα ή άντρας. Υπάρχει και ένα έντονο γενεακό ζήτημα στην πολιτική και στη Βουλή. Οι νέοι

είναι συνήθως βαλλόμενοι και αμφισβητούμενοι κυρίως όταν δεν αναλαμβάνουν έναν ρόλο μιμητή ή «πουλέν», όταν διεκδικούν μια δική τους πορεία. Και το γεγονός ότι αυτοί που αμφισβητούν το δικαίωμα σε νέες γενιές, στη δική μου αλλά και στις νεότερες που μεγαλώνουν με ακόμη χειρότερους όρους και προϋποθέσεις, είναι οι καταστροφείς της πραγματικότητάς μας, της χώρας μας και του μέλλοντός μας, είναι, νομίζω, η απόλυτη απόδειξη ότι είναι καιρός να πάνε στο σπίτι τους. Προσωπικά, γι' αυτόν το σκοπό θα εργαστώ.

Στις γελοιογραφίες που είδαμε αυτό τον καιρό στα *Νέα*, υπήρχε και μία η οποία αναφερόταν στην υπόθεση που έχετε χειριστεί ως συνήγορος κατηγορούμενου για βιασμό. Αλλά και σε λήμμα που αναφέρεται σε εσάς στη Wikipedia γράφει: «Η Ζωή Κωνσταντοπούλου έχει δεχθεί κριτική για το χειρισμό υπόθεσης βιασμού. Από το 2005 είναι συνήγορος υπεράσπισης σε υπόθεση όπου ο πελάτης της κατηγορείται για βιασμούς. Μέχρι σήμερα η υπόθεση δεν έχει τελεσιδικήσει, καθώς η Ζωή Κωνσταντοπούλου χρησιμοποιεί όλα τα νόμιμα μέσα ώστε η εκδίκασή της να αναβάλλεται συνεχώς». Ισχύει ότι έχετε χειριστεί την υπόθεση με αυτό τον τρόπο,

Θα σας απαντήσω, μολονότι έχω επί πάρα πολύ καιρό απόσχει από το να αναφερθώ στη συγκεκριμένη υπόθεση, όχι γιατί δεν υπάρχουν σκληρές απαντήσεις για να δοθούν, αλλά γιατί ως δικηγόρος δεσμεύομαι να μην τοποθετούμαι για υποθέσεις εντολέων μου, ακόμη και όταν δεν τις χειρίζομαι πλέον. Είναι, όμως, προκλητικό, και νομίζω ότι πια πρέπει να ειπωθεί, το γεγονός ότι εμφανίζεται και πάλι από συγκεκριμένες εφημερίδες, και ειδικότερα *Τα Νέα*, να βρίσκεται δήθεν ελεύθερος ένας άνθρωπος ο οποίος εδώ και δύο σχεδόν χρόνια είναι στη φυλακή, μολονότι πρόσφατα αναιρέθηκε η απόφαση επιβολής ποινής με την οποία αρχικώς φυλακίστηκε. Είναι προκλητικό ότι ξεθάβεται σε κρίσιμους πολιτικά χρόνους –λίστα Λαγκάρντ, ΕΡΤ, υποβρύχια– μία υπόθεση η οποία ανάγεται στο 2005 και την οποία χειρίσθηκα από το 2007 μέχρι το 2012. Είναι προκλητικό ότι επιδεικνύεται κοινωνικός κανιβαλισμός απέναντι σε έναν κατηγορούμενο, τον οποίο θα κρίνουν τα Δικαστήρια και όχι *Τα Νέα*, ούτε το γραφείο Τύπου του ΠΑΣΟΚ ή της Ν.Δ., οι αρχηγοί τους ή οι εκπρόσωποί τους. Και είναι ακόμη πιο προκλητικό ότι παραβιάζεται κατάφωρα το τεκμήριο αθωότητας και, κυρίως, το θεμελιώδες δικαίωμα κάθε προσώπου στην υπεράσπιση ως εγγύηση δίκαιης δίκης. Ξέρετε, η αντίληψη η οποία θέλει να ταυτίζει τον

Οι νέοι είναι συνήθως βαλλόμενοι και αμφισβητούμενοι κυρίως όταν δεν αναλαμβάνουν έναν ρόλο μιμητή ή «πουλέν», όταν διεκδικούν μια δική τους πορεία.

δικηγόρο με την κατηγορία που βαρύνει τον εντολέα του, είναι από τις πιο αναχρονιστικές, τις πιο σκοταδιστικές αντιλήψεις. Μας πάει πίσω στο Μεσαίωνα. Από την εποχή του Διαφωτισμού και από τη Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με τη Γαλλική Επανάσταση, αυτά τα ζητήματα έχουν λυθεί. Ο κάθε άνθρωπος, για ό,τι κι αν κατηγορείται, έχει δικαίωμα στην υπεράσπιση. Είναι ενδεικτικό ότι ο τότε αντίδικός μου δικηγόρος με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο είπε δημόσια από την πρώτη στιγμή ότι «όλα αυτά τα οποία λέγονται για τη συνάδελφό μου και το χειρισμό της υπόθεσης απέχουν παρασάγγας από την πραγματικότητα» και κάλεσε τα κόμματα να μην παρεμβαίνουν στην υπόθεση πριν κριθεί αμετάκλητα δικαστικά. Είναι, λοιπόν, τρομακτικό –και γι' αυτό σας απαντώ, για να τελειώσουμε μ' αυτό το θέμα– να χρησιμοποιείται και να διαστρέφεται η άσκηση του επαγγέλματος από έναν δικηγόρο, που εν συνεχεία εκλέγεται βουλευτής, σε μια υπόθεση η οποία δεν άπτεται του δημοσίου συμφέροντος, δεν έχει να κάνει με διαχείριση δημόσιου χρήματος ή περιουσίας, είναι μια καθαρά ποινική υπόθεση, για να στιγματιστεί ο δικηγόρος ως περίπου υπαίτιος του εγκλήματος για το οποίο κατηγορείται ο εντολέας του και για να παιχτούν στην πλάτη του πολιτικά και μικροκομματικά παιχνίδια και παιχνίδια παντοειδών σκοπιμοτήτων, με άμεση επιρροή και στην απονομή της δικαιοσύνης.

Πάντως, η κριτική από ένα τμήμα της Αριστεράς δεν είπε ότι ο κατηγορούμενος δεν χρήζει υπεράσπισης. Είπαν «προφανώς να τον υπερασπιστεί κάποιος, όχι όμως αριστερός. Όχι ένας αριστερός βουλευτής, ο οποίος μάλιστα είναι επιφορτισμένος με ζητήματα δικαιωμάτων». Και το επόμενο ερώτημα θα ήταν. Θα υπερασπιζόσασταν έναν κατηγορούμενο της Χρυσής Αυγής, Αυτός δεν έχει δικαίωμα υπεράσπισης,

Όλοι έχουν δικαίωμα υπεράσπισης. Και αν φτάσει να βάλλεται το δικαίωμα στην υπεράσπιση, αν φτάσουμε σε συλλογικές αποφάσεις σαν αυτές που έχουμε δει σε κάποιες υποθέσεις, να αποφασίζουν συλλογικά οι δικηγόροι ότι δεν υπερασπίζονται κάποιον συγκεκριμένο κατηγορούμενο, έχουμε απεμπολήσει ένα πάρα πολύ σημαντικό κομμάτι της δημοκρατίας και της ελευθερίας. Δεν ονειρεύομαι, επομένως, κατηγορουμένους –για οποιαδήποτε κατηγορία– που δεν θα έχουν συνήγορο γιατί κανείς δεν θα δέχεται να τους υπερασπιστεί. Μου θέσατε, όμως, ένα καίριο κατά τη γνώμη μου ζήτημα: τελικά έναν κατηγορούμενο για βιασμό θέλουμε να τον υπερασπιστεί ένας δικηγόρος που δεν συμμερίζεται τις ανησυχίες, τις αξίες και τις αρχές προστασίας κάθε ανθρώπινου όντος, άρα και της πολιτικής αγωγής, και του φερομένου ή του πραγματικού θύματος, ή κάποιος που θα σεβαστεί στη διαδικασία τις αρχές και τις αξίες αυτές και, επομένως, δεν θα προσβάλει και δεν θα επιχειρήσει να αντιστρέψει την πραγματικότητα; Θέλουμε, τελικά, σε δίκες τέτοιου τύπου να παρίστανται τα στερεότυπα της σεξιστικής αντίληψης, η οποία στηλιτεύεται. Κάποιες και κάποιες που προφασίζονται ότι εμφορούνται από την απόλυτη προστασία της ισοτιμίας των φύλων, τι θέλουν; Μια νέα γυναίκα δικηγόρος να επιλέγει με τη συνείδησή της, τα κριτήριά της, και με βάση τις αρχές της, τις υποθέσεις που θα χειρισθεί, ή θέλουμε να της υποδεικνύουμε και να την κανοναρχούμε; Διότι αν θέλουμε το δεύτερο, τότε θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι αυτό είναι μία αντίληψη που καμία σχέση δεν έχει ούτε με το φεμινισμό ούτε με την ισότητα των φύλων.

Πιστεύετε ότι η νομοθεσία είναι μια απάντηση σε ζητήματα ισότητας. Και αυτό σε ποιο βαθμό εφάπτεται με τα γενικότερα έμφυλα ζητήματα. Τι πιστεύετε, ως πούμε, για το αίτημα της ΛΟΑΤ κοινότητας για νομοθετική εξίσωση σε διάφορα επίπεδα, όπως στον πολιτικό γάμο για τα ομόφυλα ζευγάρια,

Πριν από κάποια χρόνια θα σας έλεγα ότι ίσως στον τομέα της νομοθετικής, τουλάχιστον, κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των γυναικών ήμασταν σε σημείο αρκετά προχωρημένο, υπήρχε νομοθεσία. Αυτήν τη στιγμή η νομοθεσία όχι απλώς παραβιάζεται, αλλά κατεδαφίζεται. Την ίδια ώρα, κατακρημνίζονται δικαιώματα σε πάρα πολλά επίπεδα – και εργασιακά και κοινωνικά και ασφαλιστικά και διεθνώς προστατευόμενα δικαιώματα όλων των ανθρώπων. Σε σχέση με τα έμφυλα ζητήματα, τα ζητήματα των κοι-

νοτήτων προσώπων που δεν αυτοπροσδιορίζονται στην κλασική διάκριση των ετεροφυλόφιλων, εμείς πιστεύουμε ότι είναι οπισθοδρόμηση να αρνείται η χώρα μας να ρυθμίσει και νομοθετικά τα θέματα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι αυτοί στη ζωή τους, στην καθημερινότητά τους, στη διαμόρφωση των σχέσεών τους, σε ασφαλιστικό, κληρονομικό, συνταξιοδοτικό, περιουσιακό επίπεδο, όπως τα ετερόφυλα ζευγάρια. Πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα στα ομόφυλα ζευγάρια να μπορούν να συνάπτουν και σύμφωνο συμβίωσης και πολιτικό γάμο. Αυτό είναι ένα κεκτημένο και κατοχυρωμένο δικαίωμα σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες με τον έναν ή τον άλλο τρόπο. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο καταδικάσθηκε πρόσφατα η χώρα μας από το ΕΔΔΑ. Γι' αυτό και καταθέσαμε πρόταση νόμου για ένα διευρυμένο και αναβαθμισμένο σύμφωνο συμβίωσης για ετερόφυλα και ομόφυλα ζευγάρια. Θεωρούμε ότι η ελληνική κοινωνία είναι πιο μπροστά από τις αγκυλώσεις που εμφανίζει το πολιτικό σύστημα και, σε κάθε περίπτωση, εναπόκειται πάντοτε και στην Αριστερά να εγγυηθεί και να προασπίσει τα δικαιώματα εκείνων που καταπιέζονται. ■

The image is a graphic advertisement for the radio station VOX. At the top, the word "VOX" is written in large, white, 3D block letters with a blue-to-white gradient, set against a dark green background. Below the logo, there is a graphic of a musical staff with a treble clef on the left. The text "Ραδιόφωνο με άποψη!" is written across the staff in a bold, black, sans-serif font. In the bottom right corner, the website "www.voxfm.gr" and the phone number "τηλ.26211 00809" are displayed in white text.

VOX

Ραδιόφωνο με άποψη!

www.voxfm.gr
τηλ.26211 00809

Πιστεύετε ότι η σεξιστική αντιμετώπιση σας υποχρεώνει να πολιτεύεστε διαφορετικό απ' ό,τι θα θέλατε;

Όχι, δεν πολιτεύομαι με διαφορετικό τρόπο. Νιώθω ισάξια και ισότιμη με τους άντρες συναδέλφους μου σε όλα τα επίπεδα της ζωής. Ωστόσο, ο μεγαλύτερος ρατσισμός που έχω βιώσει είναι από συναδέλφους βουλευτές και βέβαια η επίθεση αυτή που γίνεται από τον δημοσιογραφικό κόσμο. Αν υπάρχει ανάμεσα σε θεσμικά πρόσωπα, τα οποία πρέπει να αποτελούν παράδειγμα για τους υπόλοιπους πολίτες, και αν δεν μπορεί να προστατευτεί μια γυναίκα βουλευτής, καταλαβαίνετε τι μπορεί να συμβαίνει και τι μηνύματα μπορεί να δίνονται στους απλούς πολίτες. Χωρίς να θέλω να πω ότι έχουμε κάποια διαφορά. Όλοι είμαστε ίσοι πολίτες, με ίσα δικαιώματα και βάσει συντάγματος, ωστόσο δεν παύουμε να εκπροσωπούμε έναν κόσμο, έχουμε εκλεγεί και έχουμε θεσμική ιδιότητα. Επειδή συμμετέχω στην Παγκόσμια Διακοινοβουλευτική Ένωση, στις Επιτροπές για τα Δικαιώματα των γυναικών βουλευτών, έχω ήδη ετοιμάσει επιστολή προς τον πρόεδρο της Ένωσης προκειμένου να γίνουν ευρέως γνωστά στα υπόλοιπα κοινοβούλια του κόσμου αυτά τα οποία συμβαίνουν μέσα στην ελληνική Βουλή. Το λέω και από προσωπική πείρα. Πολλά από αυτά τα έχω καταγγείλει. Πολλοί ίσως να θυμούνται την επίθεση που είχα δεχτεί με χυδαίο φρασολόγιο και με επιθετική κίνηση, κίνηση που ήθελε να δείξει ότι θα με χτυπήσει, από τον κ. Τζαμτζή. Το έχω καταγγείλει στον πρόεδρο της Βουλής με επίσημη επιστολή, όπου του ζητούσα να καλέσει τον βουλευτή και να εξηγήσει μπροστά μου την ανεπίτρεπτη συμπεριφορά του μέσα στο κοινοβούλιο. Ο κ. Μείμαράκης ωστόσο δεν έκανε καμία κίνηση, το έβαλε στο συρτάρι.

Πέραν αυτού που συμβαίνει εντός της Βουλής, η ίδια συμπεριφορά παρατηρείται και στις τηλεοπτικές εκπομπές, μια άνεση δηλαδή να σας κάνουν πλακίτσα γιατί είστε γυναίκα. Σας θυμόμαστε σε μια τηλεοπτική εκπομπή ενός αμφιλεγόμενου προσώπου με αφορμή ένα μπλουζάκι που είχατε φορέσει...

Ναι, επειδή ξεκινούσε το «θέρος», όπως είπε τότε ο πρόεδρος της Βουλής, θα έπρεπε να κοιτάζουμε περισσότερο την εμφάνισή μας. Βέβαια, ήταν ένα απλό μακό μπλουζάκι που είχε μια στύμπα και δεν κατάλαβα κι εγώ γιατί συνέβη αυτό. Δεν νομίζω ότι το θέμα ήταν το μπλουζάκι. Τους ενοχλούν αυτά τα οποία λέω, τα οποία είναι η απόλυτη αλήθεια και θέλουν με κάθε τρόπο να τα αποκρύψουν από τον ελληνικό λαό. Αλλά αυτά είναι πράγματα που δεν θα έλεγαν ποτέ σε έναν

άντρα. Εκείνη την ημέρα μιλούσα για την επίσκεψη του κ. Σαμαρά στην Κίνα και τις αξιοθρήνητες δηλώσεις που έκαναν οι υπουργοί όταν επέστρεψαν. Στην ουσία, ενώ υποτίθεται ότι πάλευαν για επενδύσεις στη χώρα μας, που έχει τόσο μεγάλη ανάγκη, εκείνοι διθυραμβικά έβγαιναν και ανακοίνωναν ότι οι έλληνες εφοπλιστές έκλεισαν συμφωνία με τα κινεζικά ναυπηγεία, 17 δισ. ευρώ, για να κατασκευαστούν εκαί τα πλοία. Άσκησα έντονη κριτική, προφανώς τους ενόχλησε και ο τόνος, και για να το υπερκεράσουν όλο αυτό και να μην παρουσιαστεί στα ΜΜΕ, βρήκαν σφοδρή το μπλουζάκι. Κι αυτό φάνηκε. Ήταν ο κ. Καλαϊτζής ως αντιπρόεδρος, κατέβηκα και τότε άρχισε να το λέει όλο αυτό. Στην αρχή δεν κατάλαβα, αλλά όταν του απευθύνθηκα ρωτώντας τον «το λες για μένα αυτό;», δεν υπήρχε και κάποιος άλλος, ήταν ελάχιστοι βουλευτές μέσα στην αίθουσα, μου έγνεψε «τι να κάνω; Με πήραν τηλέφωνο». Κάποιοι έβλεπαν δηλαδή από μέσα και προφανώς του έκαναν παρατήρηση και του ίδιου. Καταλαβαίνουμε όλοι ποιος μπορεί να είναι για να πάρει τον αντιπρόεδρο. Αυτό που προσπαθούν να περάσουν είναι ότι δεν χρειάζεται να μας ακούνε εμάς. Είμαστε γυναίκες και είμαστε μόνο για να φοράμε τα τακούνια και τα συνολάκια μας, δεν έχουμε πολιτικό λόγο.

Όπως είπατε κι εσείς προηγουμένως, είστε θεσμικά πρόσωπα. Και τα παραδείγματα πάνε από πάνω προς το κάτω. Σας θυμάστε λοιπόν σε εκείνη την εκπομπή όπου εσείς προσπαθούσατε να μιλήσετε για τα προβλήματα της περιοχής σας...

Εκπροσωπώ το νομό Κοζάνης, έχω γεννηθεί και μεγαλώσει όμως στην Πτολεμαΐδα, εκεί όπου είναι η ενεργειακή καρδιά της χώρας. Έχουμε πληρώσει με το αίμα μας το ρεύμα που δίνουμε προς όλους τους έλληνες πολίτες. Και είναι ο πρώτος νομός στην ανεργία των νέων (72%) στη χώρα. Εναλλακτικές μορφές εργασίας, γεωργία ή κτηνοτροφία, δεν μπορούν να υπάρξουν γιατί η περιοχή έχει αφαιμαχθεί.

Συνήθως όταν έχουμε να κάνουμε με αριστερά κόμματα αισθανόμαστε σχεδόν αυτονόητη τη σχέση τους με κινηματικές, φεμινιστικές δράσεις. Ενώ, αντίθετα, όταν έχουμε να κάνουμε με συντηρητικά, δεξιά κόμματα, πιστεύουμε ότι είναι πιο κοντά σε «παραδοσιακές» αξίες, ο άντρας στη θέση του, η γυναίκα στη δική της. Εσείς είστε δυοομάδα, με έντονη παρουσία, γυναίκα βουλευτής, που ασχολείται με αξία θέματα, αλλά είστε σε ένα κόμμα το οποίο θα περίμενε κανείς ότι ζητά από εσάς την προσήλωσή σας σε συντηρητικές αξίες. Πώς συγκοιτούν αυτά μέσα σας;

Οι Ανεξ. είναι ένα κίνημα πολιτών πάνω απ' όλα. Αυτή ήταν και η αρχική μας

ιδέα. Μπορεί πολλοί να μας εντάσσουν στη Δεξιά λόγω της προέλευσης του κ. Καμμένου, επειδή ανήκε χρόνια σε ένα συντηρητικό κόμμα, εγώ όμως δεν προέρχομαι από αυτούς τους χώρους. Και προσωπικά όταν ψήφισα ως πολίτης είχα πάντα ως βάση το πώς θεωρούσα ότι μπορεί να με εκπροσωπήσει κάποιος καλύτερα, με βάση δηλαδή τις προσωπικότητες και το τι θεωρούσα εγώ σωστό. Ίσως γι' αυτό πολλοί μπερδεύονται και λένε ότι έχω ίσως μια αριστερή ιδεολογία. Εγώ ωστόσο δεν νιώθω ούτε αριστερή ούτε δεξιά. Νιώθω απλώς ένας άνθρωπος με ανοιχτό πνεύμα και κάνω αυτό που θεωρώ σωστό με βάση αυτά τα οποία έχω διαβάσει και αφομοιώσει.

Παρ' όλα αυτά, δεν θα έλεγε κανείς τους ΑνΕΛ αριστερό κόμμα. Θα έλεγε ότι έχει αξίες τις οποίες ταυτίζουμε με τις συντηρητικές παραδόξεις. Έχετε χαρακτηριστεί εθνικιστές και έχετε κατηγορηθεί ως ακροδεξιοί, έτσι δεν είναι;

Πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ποιοι τα λένε αυτά. Πάντως, οι ΑνΕΛ προτάσσουν την αγάπη προς την πατρίδα και μιλούν για εθνική κυριαρχία, επειδή αυτό είναι που μας έχουν κλέψει, γι' αυτό είμαστε αποικία. Αλλά εθνικισμός και ακροδεξιά δεν είναι αυτά. Εθνικισμός και ακροδεξιά σημαίνει ότι μισώ όλους τους άλλους. Εμείς προτάσσουμε την πατρίδα με απόλυτο σεβασμό στους άλλους.

Ίσως επειδή για την ώρα ως κόμμα δεν έχετε τεθεί προ απόλυτων διλημάτων να νιώθετε άνετα να παρουσιάζετε τα όρια ανοιχτά. Ο κ. Κουίκ όμως, για παράδειγμα, τα όρια αυτά έσπυσε να τα μαζέψει. Είπε ότι δεν μπορεί να σκεφτεί ούτε κατά διάνοια το ενδεχόμενο συνεργασίας με τον ΣΥΡΙΖΑ. Ταυτόχρονα, μετά και το περιστατικό με την κ. Κωνσταντοπούλου, ειπώθηκε ότι εσείς κάνατε άνοιγμα προς τον ΣΥΡΙΖΑ. Όταν κληθείτε να σπαντήσετε σε απόλυτα διλήματα, αν τελικά αποδειχτεί ότι οι ΑνΕΛ δεν είναι η μεγάλη οικογένεια που λέτε, εσείς μένετε ή φεύγετε; Και αν φεύγετε, πότε στον ΣΥΡΙΖΑ; Ήταν άπλωμα του χεριού προς την αξιωματική αντιπολίτευση εκείνη η κίνησή σας;

Όχι, γιατί πρώτα απ' όλα δεν ήξερα τι θα διαδραματιστεί. Ήμουν στην ΕΡΤ από την πρώτη στιγμή γιατί έκρινα ότι αυτό είναι μια πραξικοπηματική, αντισυνταγματική πράξη. Εκείνη την ημέρα με πήρε ο πρόεδρος και μου ζήτησε –επειδή ο ίδιος ήταν σε περιοδεία– να πάω και να δω τι συμβαίνει, καθώς είχε ενημερωθεί από την ΠΟΣΠΕΡΤ. Φτάνοντας, είδα την κ. Κωνσταντοπούλου μέσα σε έναν ασφυκτικό χώρο ανάμεσα σε αστυνομικούς, να παλεύει να τους πει ότι επιβάλλεται να έρθει εισαγγελέας και ότι θέλουμε πρόσβαση στο χώρο. Βρέθηκα ως αυτόπτης και αυτόκοος μάρτυρας όσων συνέβησαν. Και αυτά που

συνέβησαν ήταν τραγικά. Η συμπεριφορά πρώτα απ' όλα απέναντι σε ένα θεσμικό πρόσωπο και η χλεύη από έλληνες αστυνομικούς, πράγμα που δεν περίμενα ποτέ. Βέβαια από συγκεκριμένους αστυνομικούς, γιατί δεν μπορώ να τους κατηγορήσω όλους. Είμαστε εκλεγμένοι και έχουμε δικαίωμα να προασπιζόμαστε τη δημόσια περιουσία για λογαριασμό των πολιτών που εκπροσωπούμε. Κι είχαμε το απόλυτο συνταγματικό δικαίωμα να μπούμε στο χώρο. Πραγματικά δεν περίμενα ποτέ ότι θα ήμουν μάρτυρας σε μια τέτοια σκηνή το 2013, ότι θα έφταναν να σπρώχνουν μια ελληνίδα βουλευτή και να κινδυνεύει η ζωή της. Παρ' όλη τη χλεύη λοιπόν, εγώ ήμουν μάρτυρας και δεν μπορώ να μην πω αυτά τα οποία είδα. Η κ. Κωνσταντοπούλου κινδύνευσε με εντολή από τους ασυρμάτους την οποία ακούσαμε και δόθηκε σήμα από τον αρχηγό της αποστολής των αστυνομικών για να αρχίσουν να τη σπρώχνουν σε ένα χώρο που ήδη ήταν ασφυκτικός. Είμαι βουλευτής και όφειλα αυτά που είδα να τα καταθέσω στη δικαιοσύνη. Το μόνο που μας έμεινε είναι η δικαιοσύνη, και εκεί θα πρέπει να απευθυνόμαστε. Δεν το έκανα γιατί ήταν στον ΣΥΡΙΖΑ, αν και θεωρώ ότι βουλευτής ή βουλευτίνα από τα υπόλοιπα κόμματα δεν θα έκαναν αυτό που έκανε η κ. Κωνσταντοπούλου. Και βουλευτής του ΚΚΕ να ήταν, θα έκανα ακριβώς το ίδιο.

Μιλώντας για το ζήτημα των διακρίσεων σε σχέση με τις γυναίκες θα ήθελα να σας ρωτήσω αν οι απόψεις σας επεκτείνονται και στα γενικότερα έμφυλα ζητήματα. Είχαμε προ ημερών μια καταδίκη της Ελλάδας από το ΕΔΔΑ για το σύμφωνο συμβίωσης ομόφυλων ζευγαριών. Θα έπρεπε να υπάρχει πολιτικός γάμος για τα ομοφυλόφιλα ζευγάρια, Ναι, θα έπρεπε να υπάρχει. Έχουν όλο το δικαίωμα. Σας είπα ότι σέβομαι απόλυτα τη διαφορετικότητα αρκεί να μην είναι σε τέτοιο βαθμό που να ενοχλεί τα δικά μου δικαιώματα, να μην μπει στον κύκλο των δικών μου δικαιωμάτων. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει και το κράτος και οι κυβερνήσεις να αναγνωρίζουν τα δικαιώματα και αυτών των ανθρώπων. Η χώρα μας είναι από τις τελευταίες που δεν τα αναγνωρίζουν.

Αν το κόμμα σας βάλει κόκκινη γραμμή στον γάμο των ομοφυλοφίλων, μένετε ή φεύγετε, Εγώ θα ψηφίσω με βάση τη συνείδησή μου. Έχω το συνταγματικό δικαίωμα της ψήφου και της απόψης μου. Και ο πρόεδρος μας από την πρώτη κοινοβουλευτική ομάδα που κάναμε είπε ότι θέλει ο καθένας από μας να ψηφίζει με βάση τη συνείδησή του. ■